

SUNDSVALLS KOMMUN
sundsvalls.kommun@sundsvall.se

2023-10-26

1 (17)

Dnr- SI 2023:939

Beslut

efter planerad kvalitetsgranskning vid Högoms skola i
Sundsvalls kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på Högoms skola avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. Kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Namnbyte

Den 1 juli 2023 genomförde Skolinspektionen ett namnbyte från *regelbunden* kvalitetsgranskning till *planerad* kvalitetsgranskning. Detta påverkar ingenting vad gäller granskningens innehåll och genomförande.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. Inom varje område bedöms om skolan uppfyller Skolinspektionens kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen någon redovisning men kan ge framåtsyftande kommentarer i beslutet.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att kvalitetskriterierna uppfylls vid Högoms skola i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i *låg utsträckning* skolans utveckling.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn leder och organiserar det pedagogiska arbetet samt tydliggör för personalen hur arbetet ska bedrivas utifrån ett tydligt fokus på skolans kunskaps- och värdegrundsuppdrag.

Undervisning

Undervisningen främjar *i flera delar* elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Lärarna behöver hitta metoder för att göra eleverna mer delaktiga i undervisningen.

Trygghet och studiero

Skolan arbetar *i hög utsträckning* för att utbildningen ska präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges *i låg utsträckning*.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver se till att samtliga lärare ges goda möjligheter att samverka kring bedömning och betygssättning. Detta i syfte att säkerställa likvärdigheten i lärarnas bedömningar.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den **29 mars 2024** redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena.

Redovisningen skickas via e-post, till Skolinspektionen.umea@skolinspektionen.se eller per post till, Skolinspektionen, Box 3177, 903 04 Umeå. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen dnr SI 2023:939 i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömning

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömning för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, Varje skolas utveckling, 2.1 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn på Högoms skola leder och styr i låg utsträckning skolans utveckling.

Sammanfattande motivering

Skolinspektionens bedömning är att rektorn i liten omfattning följer upp och analyserar skolenhetens samlade kunskapsresultat och hur värdegrundsarbetet integreras i undervisningen. Granskningen visar att det inte bedrivs något strategiskt och systematiskt jämställdhetsarbete på skolan även om lärarna på olika sätt arbetar med frågor som rör jämställdhet i undervisningen. Vidare framgår att rektorns pedagogiska ledning och organisation är otydlig. Det saknas även tydliga rutiner för hur nyanställda och obehöriga lärare ska få en genomtänkt introduktion i arbetet.

Rektorns uppföljning och analys av resultat och undervisningens genomförande

Granskningen visar att rektorn tillsammans med biträdande rektorn i begränsad omfattning följer upp och analyserar skolenhetens kunskapsresultat, resultat av skolans arbete med värdegrund samt undervisningens genomförande. Det senaste året har Högoms skola gått igenom en organisationsförändring som innebär att skolan numera har en gemensam rektor med närliggande Bergsåkers skola. Tillsammans har de två skolorna även fyra biträdande rektorer varav en av dem har sitt uppdrag på Högoms skola. Inför läsåret 2022/23 rekryterades ny rektor och biträdande rektor. Biträdande rektor har därefter slutat och en ny tillförordnad biträdande rektor tillträdde i mars 2023 och under tiden för Skolinspektionens besök pågick även rekrytering av såväl ny rektor som ny biträdande rektor. Lärarna säger att omorganisationen och de täta rektorsbytena det senaste året inneburit att de i praktiken har varit utan rektor och att kollegiet i stor utsträckning har fått klara sig själva, något som bland annat påverkat uppföljning och analys av resultat och undervisningens genomförande. Biträdande rektor arbetar som lärare på en annan

skola och har endast en deltidstjänst som biträdande rektor på Högoms skola. Rektorn har därför en begränsad nulägesbild av skolan.

Av granskningen framgår att skolan tidigare har gjort en resultatanalys som de har gått igenom på uppstartsdagarna i början av varje läsår. Där har bland annat pojkars och flickors resultat samt resultat vid nationella proven framgått och skolans resultat har jämförts med övriga skolor. Utifrån det har kollegiet analyserat vilka förändringar som behöver göras. En sådan analys saknas dock för läsåret 2021/22. Det sker dock återkommande uppföljningar av enskilda elever, framförallt av dem som riskerar att inte nå målen.

Vidare framgår att det inte är tydligt hur rektorn följer upp hur värdegrundsuppdraget integreras i undervisningen. Lärarna berättar att det händer att värdegrundsarbetet diskuteras som en fråga på medarbetsamtalet men det är ingenting som sker systematiskt eller med regelbundenhet. Lärarna arbetar dock på olika sätt med värdegrund i undervisningen. Rektorn och biträdande rektor berättar även att eleverna i årskurs 1 arbetar med barnkonventionen och att de gör det extra intensivt i samband med FN-veckan. Rektorn och biträdande rektor känner dock inte till hur de högre årskurserna arbetar med värdegrundsfrågor.

Skolans arbete med jämställdhet

Granskningen visar att det inte bedrivs något strategiskt och systematiskt jämställdhetsarbete vid Högoms skola. Av intervjuer framgår att lärarna tror att det finns en medvetenhet hos personalen om jämställdhetsfrågor och att det går in i vissa ämnen som exempelvis SO. Lärarna uppger att det är något de bland annat tänker på vid gruppindelningar och läraren som undervisar i idrott berättar att hen lyft frågor gällande könsidentitet med eleverna. Vidare analyserar en del lärare på eget initiativ skillnader i pojkars och flickors resultat, men uppger samtidigt att det inte görs på uppdrag av rektorn och att det inte är något som sker systematiskt. Lärarna berättar att det är flera år sedan de senast fick kompetensutveckling gällande jämställdhetsuppdraget och att det efter ett tag lätt blir något som rinner ut i sanden samtidigt som det är ett uppdrag som de förväntas klara av. Lärarna uppger att de ser ett behov av mer kunskap om jämställdhetsfrågor bland annat med koppling till den nya läroplanen. Såväl rektorn, biträdande rektor och lärarna uppger att det saknas ett strategiskt jämställdhetsarbete som styrs och leds av rektorn. Skolinspektionen vill framhålla vikten av att skolan under ledning av rektorn inleder ett arbete med att utveckla ett medvetet och systematiskt jämställdhetsarbete som genomsyrar uppföljning och analys av elevernas kunskapsresultat samt skolans undervisning.

Rektorns ledning och organisering av det pedagogiska arbetet

Granskningen visar att rektorns pedagogiska ledning och organisation är otydlig. Det senaste årets täta rektorsbyten har lett till svag ledning i hur det pedagogiska arbetet ska bedrivas på skolan. Elevhälsan uttrycker att elevhälsoarbetet fått "ligga på is" då de inte fått tydliga direktiv från rektorn vad gäller elevhälsans organisation. Även lärarna uppger att de saknat en tydlig styrning från rektorn i flera avseenden. Det finns möjligheter för de flesta lärarna att samverka men det gäller inte samtliga lärare på skolan. Det är dessutom lärarna själva som styr mötesinnehållet på dessa träffar. Skolan är indelad i fem arbetslag där lärarna som undervisar i förskoleklass, årskurs 1-3, årskurs 4-5, slöjd, samt pedagogerna som arbetar på fritids inklusive musikläraren, utgör varsitt arbetslag. Arbetslagen träffas en gång i veckan. I intervju med tillförordnad biträdande rektor framkommer dock att samverkan mellan arbetslagen sker i begränsad utsträckning. Även samarbetet mellan rektorn och biträdande rektor har på grund av olika omständigheter skett i liten omfattning. Tillförordnad biträdande rektor uppger att skolan skulle behöva ha en rektor på plats med tydligt ansvar.

Vid det kollegiala lärandet deltar arbetslagen förskoleklass, årskurs 1-3, 4-5 och slöjd. Av lärarintervjuer framgår att trots att det gångna läsåret på grund av omorganisation och täta rektorsbyten på många sätt har varit turbulent så har det kollegiala lärandet huvudsakligen fungerat väl, mycket tack vare att det finns väl fungerande rutiner för arbetet sedan tidigare. Lärarna berättar att de under läsåret bland annat har samarbetat med Specialpedagogiska myndigheten (SPSM) kring språkstörning samt läst en bok tillsammans i kollegiet hur de ska arbeta digitalt. Rektorn har dock inte följt upp det kollegiala lärandet på samma sätt som tidigare rektor vilket enligt lärarna får som konsekvens att det kollegiala lärandet blir "urvattnat". Dessutom deltar inte musikläraren varken vid de gemensamma arbetslagsträffarna eller i det kollegiala lärandet eftersom hen tillhör arbetslaget för fritids där hen har delar av sin tjänst.

Vidare visar granskningen att det delvis är otydligt för alla lärare och övrig skolpersonal vilka arbets- och förhållningssätt som skolan har och hur skolan arbetar i olika avseenden. Av intervju med lärarna och elevhälsan framkommer att de nyligen identifierat ett behov av att uppdatera och förtydliga de rutiner som gäller vid frånvaro och anmälningar av kränkningar. Detta är nu genomfört och dessa rutiner är numera kända för personalen. Det är dock inte känt vilka rutiner som gäller för att nyanställda och obehöriga lärare ska få en genomtänkt introduktion i arbetet.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn leder och organiserar det pedagogiska arbetet samt tydliggör för personalen hur arbetet ska bedrivas utifrån ett tydligt fokus på skolans kunskaps- och värdegrundsuppdrag

Granskningen visar att rektorn tydligare behöver leda och organisera det pedagogiska arbetet. Ledningen av det pedagogiska arbetet och hur det ska bedrivas på skolan har varit svagt under det senaste året samt att tydlig styrning från rektorn i flera avseenden saknats. En otydlighet i rektors pedagogiska ledning och organisation riskerar att försvåra för lärare att samverka och för kommunikation om arbets- och förhållningssätt att nå ut till alla lärare som behöver det.

Enligt skollagen ska det pedagogiska arbetet vid en skolenhet ledas och samordnas av en rektor. Rektor ansvarar för att planera, följa upp, utvärdera och utveckla utbildningen i förhållande till de nationella målen.

Skolinspektionen rekommenderar rektorn att ge tydligare ledning i hur det pedagogiska arbetet ska bedrivas på skolan utifrån ett tydligt fokus på skolans kunskaps- och värdegrundsuppdrag. Det kan också handla om att följa upp om lärandet i kollegiet ger avtryck samt att se till att skolans arbets- och förhållningssätt är tydliga och att obehöriga lärare får en planerad introduktion.

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 och 5 §§, 4 kap. 9 § skollagen

5 kap. 2 § skolförordningen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 5 Kursplaner

Skolinspektionens bedömer följande: Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden men utvecklingsområden finns.

Sammanfattande motivering

Skolinspektionens bedömning är att undervisningen på Högoms skola är målfokuserad och strukturerad och utgår från läroplanens mål avseende kunskaper och värden. Undervisningen innehåller olika arbetsformer och moment som skapar en variation för eleverna. Lärarna har höga förväntningar på eleverna och är medvetna om vikten av att stärka elevernas självförtroende och motivation att lära. Undervisningen är

anpassad till den aktuella elevgruppens behov och förutsättningar. Samtidigt visar granskningen att eleverna endast i viss mån görs delaktiga i undervisningen och sitt eget lärande.

Målfokuserad och strukturerad undervisning

Granskningen visar att undervisningen är målfokuserad och strukturerad och utgår från läroplanens mål avseende kunskaper och värden. Av lärarintervjuer och lektionsobservationer framgår att lektionerna ofta har en tydlig struktur som eleverna är bekanta med samt har ett logiskt flöde. Samtliga lektioner som Skolinspektionen besöker startar läraren med en inledning bestående av en genomgång av vad lektionen ska innehålla. På whiteboardtavlan finns bildstöd som illustrerar vad som ska hända under dagen på lektionerna men även andra aktiviteter som exempelvis lunch och rast. Lärarna berättar att många lektioner börjar på samma sätt eftersom de märker att det skapar ett lugn och en trygghet hos eleverna när det finns en struktur som de känner igen sig i. Av lärarintervjuer samt intervju med elevhälsan och elever framgår att det varierar hur och i vilken utsträckning lärarna arbetar med att förklara syftet med lektioner och olika arbetsmoment. Några lärare lägger ut sina planeringar digitalt, något de uppfattar att eleverna uppskattar. Eleverna anser att det finns lärare som noggrant förklarar varför de måste kunna vissa saker, men att det inte hör till vanligheterna.

Varierad undervisning och aktivt lärarstöd

Granskningen visar att undervisningen innehåller olika arbetsformer och moment som skapar variation för eleverna. Under de lektioner som Skolinspektionen besöker varvar lärarna genomgångar med praktiska övningar i såväl helklass, som i grupp och i par. Vid en matematiklektion får eleverna gå på en promenad och samtidigt räkna ut olika tal. Lärarna berättar att de ser behovet av variation, eftersom alla elever inte klarar av att sitta koncentrerat under hela skoldagen. Vidare berättar lärarna att de nyligen har genomfört ett samarbete i ämnena svenska och musik där eleverna fick skriva rapmusik, vilket lärarna upplever bidrar till ett mindre statiskt lärande och eleverna får en förståelse för hur två ämnen kan gå in i varandra. I en klass där det ofta finns två vuxna i klassrummet delas klassen återkommande in i två eller tre mindre grupper där de får arbeta med olika arbetsuppgifter och sedan roterar efter ett tag. På så vis får eleverna variation i uppgifterna och lärarna möjlighet att arbeta mer fokuserat med elever i mindre grupper.

Eleverna får överlag ett aktivt stöd av sina lärare så att de vet vad de ska arbeta med på lektionen samt för att förstå och bibehålla engagemang för uppgiften. Av lärarintervjuer och lektionsobservationer framgår att lärarna ser till att eleverna har

förstått under genomgångarna, om någon elev inte förstått upprepar och förtydligar lärarna. Både lärare och resursperson förklarar på olika sätt och använder sig av både bildstöd och konkreta föremål för att förstärka sina förklaringar. Ibland går lärarna fram till elever och ger en individuell instruktion eller förklaring, ibland räcker eleverna själva upp handen när de vill ha hjälp eller frågar en klasskamrat. Vid lektionsobservationerna har några elever svårt att komma igång med skoluppgiften och att bibehålla sitt engagemang. Eleverna berättar att det kan vara svårt att få hjälp på vissa lektioner när många elever behöver hjälp samtidigt, men att de oftast får den hjälp de behöver, vilket även är fallet när de inte aktivt har bitt om hjälp.

Inslag i undervisningen som stärker elevernas självförtroende och motivation

Granskningen visar att lärarna har höga förväntningar på eleverna och är medvetna om vikten av att stärka elevernas självförtroende och motivation att lära. Vid flera observerade lektioner förekommer inslag i undervisningen där lärarna uppmuntrar och berömmar elevernas arbetsinsatser genom att ge dem positiva kommentarer och feedback under pågående arbete. Lärarna berättar att de känner sina elever väl och att de vet hur de ska peppa och uppmuntra dem till exempel när de skriver en text. Eleverna berättar att flera lärare är duktiga på att berömma dem när de gör något bra.

Stimulans och utmaning i undervisningen

Granskningen visar vidare att undervisningen är anpassad till den aktuella elevgruppens behov och förutsättningar. Lärarna berättar att de gör en basplanering med en tydlig struktur för hela klassen och ser till att anpassa uppgifter utifrån eleverna och deras kunskaper. Det kan bland annat innebära inläsningstjänst till de elever som har behov så att det även går att lyssna på texterna och fler och mer avancerade uppgifter för de elever som har kommit längre i sin kunskapsutveckling. Lärarna arbetar på olika sätt utifrån elevernas olika behov exempelvis genom att låta en elev lyssna på ljudbok istället för att läsa. Lärarna använder sig av olika läromedel som även finns på olika nivåer. De digitala läromedlen underlättar nivåanpassningar så att det exempelvis är enkelt att lägga in uppgifter för en högre årskurs för de elever som behöver utmaningar. I flera ämnen får eleverna fler uppgifter om de blir klara med de ordinarie, uppgifter som erbjuder både breddning och fördjupning. Samtidigt uppger lärarna att det inte alltid räcker med anpassningar och att det är en utmaning att möta alla elever på den kunskapsnivå de befinner sig i.

Elevers delaktighet i undervisningen och sitt eget lärande

Granskningen visar att eleverna endast till viss del görs delaktiga i undervisningen och sitt eget lärande. I intervju med elevhälsan framkommer att det finns

utvecklingspotential för skolan när det gäller att göra eleverna delaktiga. Elever uppger att det händer att de får vara med att påverka, men att det är sällan och att vissa lärare säger att det är lärarna som bestämmer om eleverna föreslår något i undervisningen. Även lärarna uttrycker att de skulle kunna arbeta mer med elevernas delaktighet i utvärdering av undervisningen. I vissa ämnen som exempelvis idrott och hälsa och slöjd får eleverna emellertid utvärdera sitt lärande med hjälp av video respektive slöjdbok. I Skolinspektionens enkät våren 2022¹ ligger Högoms skola lägre än snittet för samtliga medverkande skolenheter och snittet för Sundsvalls kommuns grundskolor på området *elevinflytande*.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Lärarna behöver hitta metoder för att göra eleverna mer delaktiga i undervisningen.

Granskningen visar att eleverna endast till viss del görs delaktiga i undervisningen, även om eleverna i några få ämnen ges möjlighet att utvärdera sitt eget lärande. Det är dock endast i begränsad omfattning som eleverna får utveckla sin förmåga att vara delaktiga i planering och utvärdering av undervisningen.

Enligt skollagen ska barn och elever ges inflytande över utbildningen. De ska fortlöpande stimuleras att ta aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen och hållas informerade i frågor som rör dem. Informationen och formerna för barnens och elevernas inflytande ska anpassas efter deras ålder och mognad.

Skolinspektionen rekommenderar att lärarna inleder ett utvecklingsarbete på skolan för att göra eleverna delaktiga i undervisningen. Detta genom varierade metoder för att planera och utvärdera, samt regelbundet ta del av elevernas synpunkter. Genom att ta till vara elevernas synpunkter görs de delaktiga i det kommande arbetet. Det kan i sin tur även bidra till en ökad studiero.

¹Skolinspektionen genomför Skolenkäten som en del av granskningen av skolverksamheten i landet. Enkäten riktar sig till elever, föräldrar och pedagogisk personal och genomförs löpande med en tvåårsfrekvens för alla skolor. För alla frågor i enkäten beräknas ett snitt för referensgruppen. Skalan är 1–10 där ett högt indexvärde indikerar en positiv uppfattning.

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 2 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionens bedömer följande: Skolan arbetar i hög utsträckning för att utbildningen ska präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Sammanfattande motivering

Skolinspektionens bedömning är att skolan arbetar medvetet med att skapa en trygg miljö för eleverna. Skolan kartlägger och följer upp elevernas upplevda trygghet och gör insatser utifrån detta. Vidare visar granskningen att det bedrivs ett aktivt arbete med att skapa och upprätthålla studiero även om eleverna i högre grad skulle kunna göras delaktiga i arbetet.

Skolans arbete med att skapa trygghet

Skolan arbetar medvetet med att skapa en trygg miljö för eleverna. I samtliga intervjuer framkommer att uppfattningen är att eleverna överlag är trygga på skolan. Rektorn skaffar sig kännedom om elevernas upplevda trygghet bland annat genom trygghetsenkäter och hälsosamtal som genomförs av skolsköterskan.

Trygghetsvandringar genomförs tidigt på hösten varje år i alla klasser och handlar om att identifiera platser som upplevs otrygga av eleverna. Av resultaten görs en sammanställning som sedan tas upp i elevhälsan. Rasterna och delar av skolgården samt toaletterna och omklädningsrummen är tillfällen och områden där skolans personal identifierat att vissa elever upplever otrygghet. För att möta detta har bland annat antalet rastvärdar utökats. Dessa delar upp sig på skolgårdens olika områden varje rast. Andra genomförda insatser är att vissa elever får anpassningar som innebär att de har med sig en person vid förflyttningar, dels för att skapa bättre förutsättningar för den enskilde eleven att lyckas men även för att skapa trygghet för övriga elever.

I intervjuer med elever framkommer att de upplever sig trygga på skolan samt att de vet att de kan vända sig till vuxna om det händer något. Lärarna berättar att det finns tydliga rutiner när det gäller incidentrapportering som är etablerad i arbetsgruppen men de anser att det främjande och förebyggande trygghetsarbetet skulle kunna utvecklas. Även elevhälsans representanter uttrycker att det främjande och förebyggande arbetet har fått stå tillbaka på grund av det senaste årets

omorganisation och täta rektorsbyten. Elevhälsans representanter berättar att det finns en nolltolerans för otrygghet i Sundsvalls kommun och att det finns tankar på hur ett främjande och förebyggande arbete ska startas upp på skolan även om ett sådant arbete inte är påbörjat vid tiden för granskningen.

Skolans arbete med att skapa studiero

Granskningen visar att det på skolan finns ett aktivt arbete med att skapa och upprätthålla studiero så att eleverna kan koncentrera sig på skolarbete även om eleverna i begränsad omfattning involveras i arbetet. Lärarna och övrig skolpersonal pratar regelbundet om frågor som handlar om att skapa och upprätthålla studiero. Skolan har gemensamma ordningsregler och vid varje terminsstart får eleverna information om de ordningsregler som gäller på skolan. Eleverna får även skriva på klassrumsreglerna, något som lärarna ibland får påminna eleverna om att de har gjort. Lärarna ger också exempel på olika strategier de använder i syfte att skapa och upprätthålla studiero. Lärarna berättar att de i årskurs två arbetar med något som de kallar "Trafikljuset", där läraren med hjälp av trafikljuset markerar huruvida eleverna ska vara tysta, viska eller prata. Skolinspektionens observationer visar att på de flesta lektioner så arbetar eleverna med det tänkta arbetet under större delen av lektionen. I intervjuer med elever och lärare framkommer dock att studieron varierar mellan klasser och att det framförallt finns enstaka ämnen där det är svårare att skapa och upprätthålla en god studiero vilket får som konsekvens att det är svårare för eleverna att koncentrera sig på skolarbetet. I intervju med elevhälsans representanter framkommer att detta är något skolan arbetar med och som ett led i detta kommer undervisningen i vissa ämnen ske i halvklass. Skolinspektionen vill också betona vikten av att även eleverna görs delaktiga i arbetet med att skapa studiero. Detta är ett arbete som med fördel kan kombineras med det utvecklingsområde som Skolinspektionen rekommenderar i området "Undervisning".

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Bedömning och betyg

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 10 kap. 20 a § skollagen

9 kap. 20 och 22 b §§ skolförordningen

Lgr22, 2.2 Kunskaper, 2.7 Bedömning och betyg

Skolinspektionens bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i låg utsträckning.

Sammanfattande motivering

Skolinspektionens bedömning är att rektorn under pågående läsår inte följer upp elevernas kunskapsresultat i syfte att analysera eventuella avvikelser i lärarnas bedömning och betygssättning. Granskningen visar vidare att rektorn i begränsad omfattning ger lärarna förutsättningar att samverka med varandra i arbetet med bedömning och betygssättning.

Lärarnas förutsättningar att säkerställa likvärdighet i bedömningar, omdömen och betyg

Granskningen visar att rektorn under läsår 2022/23 inte har följt upp elevernas kunskapsresultat i syfte att analysera eventuella avvikelser i lärarnas bedömning och betygssättning. I intervju med rektorn och tillförordnad biträdande rektor framkommer att de inte heller vet om detta är något som tidigare rektor gjort. Både rektorn, biträdande rektor, lärare och representanter för elevhälsan uppger att arbetet med uppföljning och analys av skolans bedömning och betygssättning behöver utvecklas. Rektorn berättar att det är något skolan kommer att arbeta mer med under läsåret 2023/24.

Vidare visar granskningen att rektorn i begränsad omfattning ger lärarna förutsättningar att samverka med varandra i arbetet med bedömning och betygssättning. Även om lärarna hjälper varandra när de gör sina bedömningar och specialpedagogen kan utgöra ett komplement i frågor som gäller bedömning och betygssättning så saknas forum för strukturerad sambedömning på skolan. Det finns lärare som saknar ämneskollegor och för dem uteblir samtal och diskussioner om bedömning och betygssättning helt. Lärarna berättar att de tidigare samverkade med närliggande Bergsåkers skola och att de hoppas få möjlighet att samverka framöver. Rektorn och biträdande rektor är medvetna om att denna önskan finns.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver se till att samtliga lärare ges goda möjligheter att samverka kring bedömning och betygssättning. Detta i syfte att säkerställa likvärdigheten i lärarnas bedömningar.

Granskningen visar att lärarna i liten omfattning ges förutsättningar att samverka med varandra i arbetet med bedömning och betygssättning. Flera lärare saknar ämneskollegor och för dem blir bedömningsarbetet ett ensamarbete. Det saknas

tydliga mötesstrukturer för sambedömning på skolan som inkluderar alla lärare på skolan.

Rektorn har en betydelsefull roll för att underlätta lärares arbete med rättvisande och likvärdiga bedömningar och betygssättning. Det innebär att rektorn behöver se till att lärare får tid och möjlighet att tillsammans med kollegor diskutera hur de allsidigt kan utvärdera elevernas kunskaper, hur de kan utforma ändamålsenliga bedömningssituationer och hur de kan bedöma olika elevprestationer.

Skolinspektionen rekommenderar att rektorn utvecklar arbetet kring bedömning och betygssättning för att samtliga lärare ska få möjlighet att diskutera hur de bedömer och betygssätter elevernas kunskaper utifrån kriterier för bedömning av kunskaper och betygskriterier. Rektorn behöver tillsammans med lärarna hitta former för att strukturera samarbetet kring bedömning och betygssättning. I detta arbete ingår att rektorn ser till att lärarna använder sig av olika metoder för att säkerställa att deras bedömningar är likvärdiga, genom olika former av sambedömning.

Likvärdighetsdiskussioner kan bidra till att lärarna utvecklar sina bedömarförmågor och förtrogenhet med kriterierna för bedömning av kunskaper och betygskriterier för att främja en likvärdig och rättvis bedömning.

På Skolinspektionens vägnar

Beslutet har fattats av undervisningsrådet Agnetha Burström.

I handläggningen av ärendet har även utredarna Johanna Salomonsson (föredragande), Helen Lundell Sjöberg och Mattias Ryd medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- 12 lektionsobservationer.
- 2 gruppintervjuer med elever.
- 2 gruppintervjuer med lärare.
- 1 gruppintervju med skolans elevhälsa.
- 1 intervju med rektor.
- Dokumentstudier. De dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens protokoll från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska granska vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal punkter. Dessa punkter beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorn lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektor arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning präglas utbildningen av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet i omdömen och betyg? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter

Skolinspektionen besökte skolenheten den 16-17 maj 2023 . Besöket genomfördes av Johanna Salomonsson och Helen Lundell Sjöberg.

Högoms skola i Sundsvall kommun är en grundskola med förskoleklass och årskurserna 1-6 (pågående läsår förskoleklass och årskurserna 1-5). Skolan leds av en rektor och en tillförordnad biträdande rektor. I Skolinspektionens kvalitetsgranskning granskas årskurserna 1-5. På skolan går sammanlagt 98 elever. Det finns vid tiden för granskningen 17 personer anställda på skolan fördelat på förskoleklass, grundskola och fritidshem. Enligt offentlig statistik har skolenheten år 21/22 12,7 elever per lärare att jämföra med lägeskommunen som har 11,4 och riket som har 12,0. Andelen lärare med pedagogisk högskoleexamen uppgår till 93,8 procent (82,5 i lägeskommunen och 82,7 i riket). Andelen med lärarlegitimation och behörighet i minst ett ämne uppgår till 81,1 procent, att jämföra med lägeskommun 73,3 och riket 70,8. Skolan har ett elevhälsoteam som till viss del delas med en annan skola i kommunen. Specialpedagog befinner sig på Högoms skola veckans alla skoldagar.

Utöver inskickad dokumentation har Skolinspektionen tagit del av de officiella uppgifter som finns i Skolverkets databas Siris samt resultat från Skolenkäten. Elever som har uppnått kunskapskraven (A-E) uppgår läsåret 2021/22 till 80 procent, att jämföra med den kommunala huvudmannen 68 procent, enligt officiell statistik. Av nationella prov för åk 3 från läsåret 2021/2022 framgår att skolenhetens resultat i matematik och svenska är högre än snittet i riket, i de flesta delprov har 100 procent uppnått kravnivån.